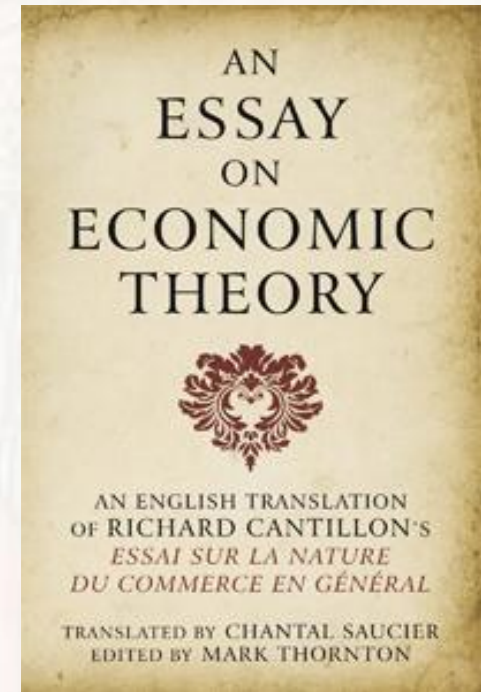

Przedsiębiorczość jako stan

Richard Cantillon (ok. 1730)

- Przedsiębiorczość definiuje się jako samozatrudnienie. Przedsiębiorcy kupują po pewnej cenie w teraźniejszości i sprzedają po niepewnej cenie w przyszłości. Przedsiębiorca jest nośnikiem niepewności.

Jean Baptiste Say (1816)

- Przedsiębiorca „łączy ze sobą wszystkie środki produkcji i znajduje w wartości produktów [...] ponowne ustanowienie całego kapitału jaki zatrudnia oraz wartość płac, udziałów, czynszów jakie płaci, a także zysków doń należących”.

Frank Knight (1921)

- Przedsiębiorcy próbują przewidzieć zmiany w otoczeniu i działają zgodnie z przewidywaniami. Przedsiębiorca jest nośnikiem niepewności. Przedsiębiorca kieruje organizacją i kontroluje ją.

Joseph Schumpeter (1934)

- Przedsiębiorca to innowator który wdraża zmiany na rynkach poprzez stosowanie nowych praktyk.

Joseph Schumpeter (1934)

Nowe praktyki mogą przybierać kilka postaci:

- Wprowadzanie **nowego produktu** lub nowej jakości produktu
- Wprowadzenie **nowej metody produkcji**
- Otwarcie **nowego rynku**
- Zdobywanie **nowego źródła zaopatrzenia** w surowce
- **Nowe metody organizacji** w branży

Edith Penrose (1963)

- Działania przedsiębiorcze polegają na identyfikowaniu szans w systemie gospodarczym. Umiejętności przedsiębiorcze są różne od umiejętności menedżerskich.

Christos Kalantaridis (2004)

- Przedsiębiorca **tworzy** czynniki produkcji i kontrakty z innymi przedsiębiorcami i innymi aktorami ekonomicznymi i **łączy je** w sieci produkcji i dystrybucji. Przedsiębiorca, w odróżnieniu od menedżera, jest zdolny do urzeczywistniania i podejmowania **kompleksowych** decyzji dotyczących całości działalności.

Przedsiębiorczość jako proces

Bengt Johannisson (2005)

- Sztuka polegająca na tworzeniu w medium społecznym
- Twórcze organizowanie (zarówno jako medium jak i efekt łączenia jednostkowości i kolektywności)

Bengt Johannisson (2016)

- Zabawa,
- Styl życia,
- Twórczość i pasja,
- Podejście do życia i do pracy
- Zmiana starych instytucji,
przełamywanie utartych
wzorców celem testowania
granic,
- Innowacja, twórczość,
afirmacja unikatowości i
jednostkowości
- Anarchia

Przedsiębiorczość polega na...

- postrzeganiu zasobów jako możliwych do poszerzenia lub zdobycia, nie jako danych
- widzeniu otoczenia w kategoriach możliwości – nie ograniczeń
- otwartości na wyzwania (Szkola Stanfordzka)

Bertel Thorvaldsen

Hercules and Hebe, 1808

Menedżer *versus* Przedsiębiorca –
alternatywne wobec siebie formy
prowadzenia i koordynowania organizacji. Są
wzajemnie swymi przeciwieństwami.
(Daniel Hjorth)

Zarządzanie

Menedżer:

- Redukuje niepewność
- Działa poprzez struktury
- Kontroluje
- Posiada odpowiednie przygotowanie oraz status społeczny
- Odpowiedzialność

Pehr Gustaf Gyllenhammar, CEO of Volvo

Przedsiębiorczość

Przedsiębiorca:

- Używa niepewności jako tworzywa
- Podejmuje ryzyko
- Nie posiada formalnej edukacji przygotowującej do pełnienia swej roli i często niższy status społeczny
- Obsesja

Anita Roddick. Body Shop

Gdy menedżer staje się przedsiębiorcą...?

Alexandra Michel (2011):
Menedżerowie w banku jako przedsiębiorcy – kosztem swojego życia prywatnego, zdrowia, czasu, z ogromnym poświęceniem realizują karierę, która jeszcze kilka dziesięcioleci temu była symbolem stabilności; obecnie imperatyw „przedsiębiorczości” zamiast stabilnego menedżera

Typy przedsiębiorczości

Typy przedsiębiorczości:

- Biznesowa (*business entrepreneurship*)
- Społeczna (*social entrepreneurship*)
- Polityczna (*political entrepreneurship*)
- Intelktualna (*intellectual entrepreneurship*)

Przedsiębiorczość biznesowa

Przedsiębiorczość
biznesowa, to inicjowanie
nowej działalności mającej
przede wszystkim cele
ekonomiczne

*„Nie ma znaczenia jak dobrze radzisz
sobie w szkole, na przykład ja nigdy
byłam wzorową uczennicą”*

Elim Chew, przedsiębiorczyni w branży mody, założyciela 77th
Street

<http://thestoryexchange.org/elim-chew-woman-entrepreneur/>
<https://www.youtube.com/watch?v=gvYInQ19LAc>

Przedsiębiorczość społeczna

Inicjowanie niezależnych organizacji działających na rzecz celów społecznych, dla realizacji idei równości, solidarności, współdziałania oraz zapewnienie środków na te cele.

<https://www.youtube.com/watch?v=BUDhBdpCu6s>

*„Dobry pomysł to podstawa. Ale taki który trafia też do innych.
Szczęście też się przydaje”*

Ronny Hallberg, organizator na rzecz pokoju oraz wspierający twórczość młodzieży
Założyciel inicjatywy Bryggeriet, Szwecja

Przedsiębiorczość polityczna

Przedsiębiorczość polityczna to inicjowanie organizacji mających cele polityczne *oraz* zapewnienie środków utrzymania ich działalności

<https://www.youtube.com/watch?v=zVu9eawb1QY>

Przedsiębiorczość intelektualna

Przedsiębiorczość intelektualna to inicjowanie organizacji mających cele w sferze kultury i sztuki *oraz* zapewnienie środków na ich realizację

Occupy The Kitchen!

<https://occupythekitchen.org/>

https://www.youtube.com/watch?v=RRs_r5BIpqA&t=28s

Franca Formenti

Przedsiębiorczość instytucjonalna

Mianem przedsiębiorczości określone zostały także:

- Rewolucja francuska 1789 (Hardy & Maguire, 2008)
- Tradycyjna kuchnia francuska (Ferguson, 1998)
- Nowoczesne ruchy społeczne (Tilly, 1986)
- Planowanie miast (Benjamin, 2002)
- Nowoczesny system więziennictwa (Foucault, 1973)
- Nowoczesny uniwersytet (Osbourne, 1983)

Etc, etc, etc

Ferdinand Victor Eugène
Delacroix

Pisarstwo

„I’m an
entrepreneur”

Joanne Rowling

XXI wiek, Przedsiębiorczy...

- Artysta
- Pisarka
- Aktor
- Studentka
- Obywatel
- Rodzic
- Niepełnosprawna
- Lekarz
- Naukowiec
- Duchowny
- Aktywistka
- ....

Przedsiębiorca – czyli kto?

Campbell Jones i André Spicer
przeprowadzili badania, zadając
pytania o sens przedsiębiorczości...

- Ekonomiczny?
- Socjologiczny?
- Naukowy?
- Jednostkowy?

Co „przedsiębiorcy” właściwie robią?
Odpowiedź: *w dzisiejszych czasach
wszystko, a więc nic. To etykiетка na
określenie kondycji współczesnego
człowieka.*

Przedsiębiorcy z przymusu

- Guy Standing (2011; 2014):
Prekariat – osoby bez stałego zatrudnienia, bez praw pracowniczych, na samozatrudnieniu, bo nie mają innych możliwości
- David Graeber (2015):
Przedsiębiorczość biednych, bezsensowne prace, przyczyną jest wybitnie słaba pozycja pracowników w obecnych czasach

Psychopaci i oszuści

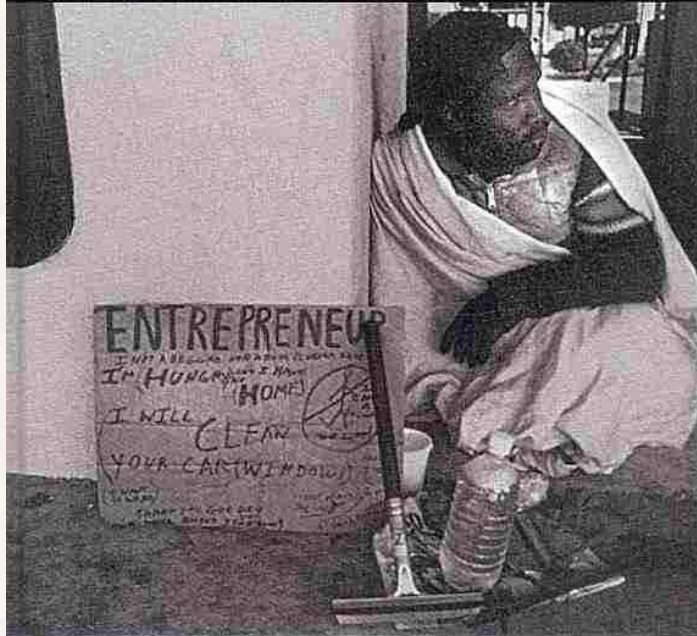
- Prem Sikka (2016):
praktyki typu *Smoke and Mirrors*, oszustwa w rachunkowości – „przedsiębiorcy” cwaniakujący na różne sposoby w systemie
- Clive Boddy (2006):
organizacyjni psychopaci „przedsiębiorczo” wykorzystujący słabości i nieszczęścia innych

Prem Sikka

Unmasking the Entrepreneur

Campbell Jones and
André Spicer

Wnioski z badań procesów
przedsiębiorczych (Campbell i
Spicer):

- Teoria przedsiębiorczości nie powinna polegać na hagiografii przedsiębiorców, lecz na badaniu relacji budowanych z ludźmi i otoczeniem
- Przedsiębiorczość potrzebna ale jako zjawisko paradoksalne i marginalne, nie rozwiązanie ogólne
- Muszą istnieć wyraźne granice co jest, a co nie jest przedsiębiorczością
- Aktywna rola państwa i instytucji społecznych niezbędna, by hamować tendencje nielegalne, nieetyczne i antyspołeczne

Przedsiębiorczość jest dla tych, którzy...

... mają „przedsiębiorczą
żyłkę...

www.calvin.prv.pl

Filipek z serialu Stawiam na Tolka Banana
https://www.youtube.com/watch?v=mlHsDS7H_AI

Na przykład...

Przedsiębiorcza żyłkę z
pewnością miał Bengt
Erlandsson, znany jako Big
Bengt (1922-2016)

<https://www.highchaparral.se/en/>

Big Bengt

<https://www.youtube.com/watch?v=K2uYzFf7iNU>

High Chaparral, Småland, Szwecja

<https://www.youtube.com/watch?v=EyDMeofiCMM>